

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๗/๒๕๕๙

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖๙/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๒๑ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายธนาธร โล่ห์สุนทร ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ครั้งที่ ๑ ตามคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๑๑๔๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๒ ตามคำสั่งกระทรวงการคลังลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ เนื่องจากผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้คัดค้านให้ชี้แจงเหตุผลการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินรวมสามฉบับ แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉยไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงใด ๆ ต่อมาผู้ร้องพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ว่าผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ทั้งสามกรณีดังกล่าว ขอให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๒ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสอบถามผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้วเห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่จำเป็นต้องไต่สวนพยานอีกต่อไป

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และคำให้การของผู้คัดค้านแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้คัดค้านได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ ตามคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๑๑๔๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ตามคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๑๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง

กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๒ ภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนด ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงเหตุผลการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ หนี้สินและเอกสารประกอบรวมสามครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและ เอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๒ หรือไม่ เห็นว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๕) ประกอบ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ (๑๘) มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเข้ารับตำแหน่ง วันพ้นจากตำแหน่ง และวันที่พ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา หนึ่งปี ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้คัดค้านเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว แสดงว่าผู้คัดค้านทราบว่าตนมีหน้าที่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่ง มาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ จนล่วงพ้นระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อผู้ร้อง มีหนังสือแจ้งผู้คัดค้านให้ชี้แจงเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบดังกล่าวรวมสามครั้ง แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉยไม่ชี้แจงเหตุผลใดต่อผู้ร้อง พฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้คัดค้านไม่ใส่ใจต่อหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะต้องปฏิบัติในการยื่นบัญชีแสดงรายการ ทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ซึ่งเป็นมาตรการที่กฎหมายบัญญัติเพื่อให้เกิด

การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง องค์คณะผู้พิพากษาจึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งครั้งที่ ๒ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ที่ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง นอกจากนี้ ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ การกระทำของผู้คัดค้านจึงเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายธนาธร โล่ห์สุนทร ผู้คัดค้าน จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ที่ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ การกระทำของผู้คัดค้านเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๓ กระทง จำคุก ๖ เดือน และปรับ ๒๔,๐๐๐ บาท ผู้คัดค้านให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวล

กฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ กึ่งหนึ่ง คงจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๑๒,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่า ผู้คัดค้านได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายวัฒนา วิทยกุล

นายวีรวิทย์ สายสมบัติ

นายปกรณ์ สุวรรณพรหมา

นายรัชยา สัตยาบัน

นายจักรกฤษ เจริญเลิศ

นายธีระ เบญจรัศมิโรจน์

นายรังสรรค์ กุลาเลิศ

นายจรรยา ชีวีตโสภณ

นายเฉลิมศักดิ์ ภัทรสมันต์